

Mazka ar pēcītīgām
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 lpp.
„ pufgadu 85 „

Mazka bei pēcītīgām
nas Rīgā:
par gadu 1 rub. — lpp.
„ pufgadu 55 „
„ 3 mēnešai 30 „

Mahj. w. teik iedobis fest-
veenahām no p. 10 faktori.

Mazka
par flūdinātām:
par veeras flejas īmalfu
rakstu (Petit)- rindu, jeb
to veetu, to tāda rinda
eņem, mazka 10 lpp.

Redakcija un ekspedīcija
Rīgā.

Ernst Plates bilsch- un
grahmatu-drukatorā pēc
Doblera bānijas.

Mahjas weesīs.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpašneeks un apgahtatajs.

Mahjas weesīs išnākt ween reis pa nedēlu.

N. 37.

Sestdeena 10. September.

1877.

Rādītājs.

Jaunalaiks finas. Telegrafa finas.
Gelsfēmēs finas. No Rīgas: pahr kritisēem Latvieschu saldateem
Rākotājā, pahr jaunem pilsfētas likumeem, pahr jaunu mahzības veetu
preefs behrni-kānehmejam. No muhsu apgabala: pahr nafahriti krohgōs.
No Zēlīm: pahr vēlētajiem. No Rūdigāz: pahr vēlētajiem. No Doh-
beles: išstāde. No Schwaiss: tuga-grimshana. No Kājewas: munstureshana.
Kārtīnas.
Ahrsemes finas. No Franzijs: republikaneesiju partijs. No Wah-
rijs: ultramontānu rīkofshana. Donna Stanislaba tuga grīmshana un glābshana. Padomis linu-
loppem. Jaunee pilsfētas likumi. Aribdes:
Peešķumā. Familijs nosleķumi. Graudi un seidi.

Jaunakāhs finas.

No Rīgas. Kreeju „Peterburgas avisēs“ finotajs no
lara-lauka fawā finojumā ar leelu usslawefchanu peemin to
usupurefchanu, ar kādu jaunee ahrstes, slimneku kohpeji un
kohpejas, kas Dr. G. Kēyhera lasaretē strāhda, kārā-eewainotohs
ahrstejoht un apkohpjoht. Šīt tāhdu īchādā usupurefchanahs
dashreis fneidsahs, to peerahda īchādās atgādījums: Pee
Kārdes aplehgerēfchanas kādās eewainohts saldots bija tik dauds
afinu posauđejis, ka tākai wina dīshwibū wareja glābht, ja
winam wesala zīlweka afīnis ahderes eelaish. Neweens no
wesaleem saldateem, lai gan labu naudas sumu foħlija, ne-
grībeja few kaut afīnis nolaist preefs eewainota glābshā-
nas. Tē veenahza Dr. Kēyhera weetneeks Ed. Gōtschela kungs
(wins) ir generalmajora v. Gōtschela dehls, Rīgā dīsimis) un
leek few meerigi $\frac{1}{2}$ mahzīnas afīnu nolaist preefs eewai-
nota saldata, lai tam dīshwiba tīku ustureta.

No Leepajās. Rā tureenas avisēs fino, tad uš tāhs Leepajās
ēsārā buhdamas Ziones falas nodarita breenīga flepkawiba,
lahda tureenas apgabala nebija pedīshwota. Uš minetas fa-
las ir krohgās, kur jaw 30 gadus krohdīneeks ar fawu lau-
latu drādensi netrauzeti dīshwoja. Scheem meerigeem lauti-
neem usbrukuschi fleplawas, kas winus nokāhva un aplau-
pija. Krohga meita zausr to tīc biji glābhus, ka bija uš
behmina usmukuse un aiz seena bahna aissihduſe. Pehz pa-
lhga wina newareja fault, jo uš wiſas tāhs falas neweens
dīc zīlweks nedīshwo, tākai minetais krohgs ween tur ir.

Pehz nodaritas fleplawibas gadījāhs kādām mesha-fargam
krohga eebraukt un fleplawas arī wiſam usbruka, to tā eewai-
nodami, ka tas laikam dīshwotais nebūhs. Winsch tīla uš
Leepajās slimneku namu aīswests. Slepkawahm teik pehdas
dīshwas. Slepkawiba notika tāc nakti no 3. Šča uš 4. to
Septemberi.

No Witebskas. Tai 29. Augustā pukšten 2 pehz pufdee-
nas tīla Witebskas pilsfēhta istrauzeta zausr īchādu breenīgu
dabas atgādījumu: tas labas pufes augstais Witbas upes
kraulis, kas augstaks bija par tām tur tuvumā buhdamāh
ēkhām, peepefchi eegrūwa uhdēni, kādas īchādās raudāms,
pee kam diwi mahjas īchādās ar fawahm īchām īchādās
fagrautas. Dīhīs pehz fchi nelaimiga notikuma atstādīsahs gu-
bernators ar polizmeistarū un glābshānas darbi tīla eefahkti.
Sēfchi zīlweiķi tīla is fagruwīfcheem nameem išwilkti, no ku-
reem jaw diwi bija garu išlaidīschi, tē zīti bija stipri fadau-
fīti un apskahdeti. Diweem bija išdeweēs nameem gruhstoht
is fāweem dīshwolteem iſpīrūt ahrā. Zaur frasta eegrūfchanu
ari kādi tuvumā iſhāwedami muhra nomi apskahdeti un wiau-
grunts tik nedrohshā palikuſe, ka var winu eegrūfchanu ja-
baidahs. Gubernators nospreidis, fchōhs namus līkt noplehst.

No Warnas. Īscherkefchi, kas Īcīpas Turziju atstāju-
fchi, tīla ar diwi kūgeem aīswests uš Aleksandriju (Egiptē),
kur atnākūfhee Īscherkefchi dabuhn usturu no Egipētē kē-
nina. Wineem tīks Egipētē eerahdita seme, kur wiāi uš dīshwi-
warehs nomestees.

No Rūmenijas. Rūmenijas fīrs išlaidīs iſflūdinājumu,
kārā wiſch fawus pāvalstneeks apmeerina, ka wiſem naw
jabihstahs no Turku usbrukuschanahm Rūmenijas rohbeschās.
Rā ahrsemes avisēs fino, tad minetais iſflūdinājums ne-efoh
vis spēhjis Rūmenefchus pāviſam apmeerinaht. Turki ari
efoh mehgīnajuschi weetahm eebraukt Rūmenijas rohbeschās un
tāpehz laudim bailes rādufchāhs.

Telegrafa finas.

No Salzburgas. Sihmējotēs uš fīrīta Bīzmarka satīk-
fchanahs ar grafu Andrafchi atnākūfhee īchāda fina: Tai
6. Septemberi fīrīts Bīzmarks nonahja Salzburgā, kur wiſch
no grafa Andrafchi tīla fīrīnigi apfweizmāhts. To pārāka
wakaru abi kāzleri ilgaku laiku farunajahs (ka dohma, tad
pahz meera usturefchanu Īcīpā).

No Vārihēs tai 7. Septemberi. Mak-Mahons išlaidīs
rakstu, kas sihmejohs uš tautas-weetneku zīlēfchanu. Šīm
rakstā Mak-Mahons iſfaka, ka wiſch pa fawu waldbibas laiku
ruhpejēs meerī walsti ustureht, pee tam peeminedams, ka tāhs
iſpāustahs walodās efoht nepateefas, ka wiſch strāhdajoht
pret republiku.

Geschäfes finas.

No Rīgas. Pee kreeku avīses „Pyeek. Iab.“ ir pēlīts peelikums, kurā uſūmeti tērā farciwji, kas kontinā no 18. Juli us Aſijas lāzī laukā krituschi. Starp krituscheem atrohdohs ari Latweſchi, kuru wahrdus ſchē uſūmetim, warbuht ka daschi buhs paſiſtami muhſu laſitajeem. — Tee ſchē apakſchā pēminetee farciwji pēdereja pee 117ta Garoflawas kahjineeku pulka, kur wina deenastā ūahveja, un wina wahrdi ir ſchahdi: Wasilijs Tſcherenoks (Kurſemneeks, Dohbeles aprīki, iſ Salas muſchās); Kriſchus Jannſohns (Kurſemneeks, Dohbeles aprīki, iſ Maudites krohna muſchās); Willis Trumme (Kurſemneeks, Tukumas aprīki, iſ Leel-Auzes muſchās); Janis Sikkuns (Kurſemneeks, Dohbeles aprīki, iſ Lihwbehrses muſchās); Janis Schwenks (Kurſemneeks, Dohbeles aprīki, iſ tureenās mescha-lunga muſchās); Janis Mikelijs Bluhpa (Kurſemneeks, Tukumas aprīki, iſ Wadaks jeb Saku muſchās); Sanders Janis Hermans (Kurſemneeks, Dohbeles aprīki); Mikelijs Andrejew's Sons (Kurſemneeks, Jaunjelgawas aprīki iſ Rūbes-muſchās); Timojejs Petrows Wellkanows (iſ Jelgawas); Ludwigs Grenduls (Kurſemneeks iſ Mindseles muſchās); Indrikis Roſenbergs (Kurſemneeks iſ Jaun-Platones); Otto (Aīs) Bergmanns (Kurſemneeks, Tukumas aprīki); Iwanis Antonows Martinſkis (Kurſemneeks, Bauflaſ aprīki); Ants Skuja (Kurſemneeks, Dohbeles aprīki iſ Rōzēs-muſchās); ſchīhs paſchās regimentes unterofizeeri: Matihs Kleetus (Kurſemneeks, Talses aprīki); Martinſch Barwinsch (Kurſemneeks, Dohbeles aprīki, iſ Blankenfeldes muſchās); Juris Beire (Kurſemneeks, Dohbeles aprīki, iſ Rōzēs muſchās; tad 122. Lambowas kahjineeku regimenteres ſaldats, Franzis Wigandt (Bidsenneeks).

Wehl no Rīgas. Preefch Nodineeleeem ir no leela fwara jomce pilſehtas likumi, tapēhž ari „Mahjas weetis“ garatūs rafstus pahr ſcheem likumeem faweeem laſitajeem paſneegi, zeredams zaure to faueem laſitajeem pa prahlam darijs. Us ſcho buhſchanu ſihmedamees waram faueem laſitajeem ſchahdu ewehrojamu ſiu paſneegt: Nahkoſchu preefdeemi tai 16. Septembrī ſahfrees ſinamēe jautaſhanas-wakari Rīg. Latweſchu beedribā un pirmā wakārā eefahks preefchlaſiſchanu pahr jaunem pilſehtas likumeem konsulentis Fr. Weinberga kungs. Us ſchīhm preefchlaſiſchanahm war ari atmahlt nebedri. Mehs no ſawas pufes laſitajeem newaram dees- gan ewehleht, lai nenokame us ſchīhm preefchlaſiſchanahm nonahlt; ihpaschi tahdeem, tam ir wehleſhanas teefiba, ne- waijadetu atrauetes.

— Rā „Rīg. Ztg.“ ſito, tad pee Rīgas pilſehtas ſlimnizes tilfhoht eetaiſita mahzibas weeto, kur Latweſchu ſem- neezes tils iſmahzitas par behru-ſanehmejahm (ta no ſauktahm wez-mahtehm). Preefch ſchīhs mahzibas weetos dibinashanas un uſtureſhanas leelmane Emilia v. Torkus ir dahu- naiſe 4000 rublu; tahts intrefes no ſchi kapitala, prohti 200 rublu iſ gadus, tils preefch mineta mehrka iſleetaſtas. Bes tam wehl Bidsemes ritterschafe noſpreeduse doht iſ ga- dus 600 rublu, ta tad preefch jaunahs mahzibas weetas jaw ir 800 rublu par gadu.

Tai 1mā Novembris ſchīni gada mahzishana ſahlfees un pirmais mahzishanas laiks buhs 6 mehnetschi. Nolihgumi, ſemi kureem pee ſchīhs mahzibas veelaſch, ir ſchahdi: 1) Skoh- neeze, kas ſchīni mahzibas weetā eestahjahs, nedriks ſtezaka

buhſt par 40 godeem un wina jamahs ſlaidri laſtīt par lat- wiſti. 2) Ratrai ſkohltreezei, mahzibas weetā eestahjotees, ir ar rafſtu ja-apleezina, ka wina, ſawu mahzibas laiku beigu- guſe, 3 gadus us laukeem par tschahdi ſanehmeju, pi- todi (orohti, ja wina minetū laiku behru-ſanehmejas weet- ne-iſpilditu) wina dabuhn atmalfahrt to nauđu, kas preefch winas mahzishanas ſoohta. Tapat ſkohlnéeze dabuhn par mahzishanu ſamalſahrt jeb mahzishanas iſdohſhanas atmalfahrt, ja wina pate us ſawu galwu mahzibu nobeigufe at- ſtahjahs. 4) Skohlnéezei peneohkahs, pēh ſlimnizes direkto- rijas (preefchneezibas) eerahdiſhanas, kahdā no ſlimneeki nameem iſpildiht ſlimneeku kohpejas darbu. 4) Ratra ſkoh- neeze par to 6 mehnetschi laiku, kur mahzibu bauba, dabuhn uſtureſhanu par brihwu. — Šo ſinu paſneegdami un ee- weh- rodami, no kahda leela fwara ir mahzitas un ſapratigaſ behru-ſanehmejas, to wiſu apdohmadami newaram dees- gan pateiktees minetas mahzibas weetas dibinatajeem, pee tam to weh- leſhanu iſfazidami, lai ſchi mahzibas weeta plauktu, dandi ſwehtibas muhſu tautai atnedama.

No muhſu apgabala. Daudsreis noteek trohgōs aſinainas kaufſhanahs peedſehrūcho ſtarvā, tadehī gribu kahdu wahrdi- zeen. „M. w.“ laſitajeem preefchā liſt. To leelako wainu weenigi teikſim frohdſeneeku, tadehī ka wina weenigi tik ſawu paſchā ſabuma dehl ſauj par dauds peedſertees un no ſam- tad atkal iſzelohs kaufſhanahs ſtarv dſehrajeem. Eſmu red- ſijs un ſinu tahduſ ſtrohgus, kur godeem meers un kahribi walda, weenigi tik ſaur ſingru frohdſeneela waldfiſhanu. Be- waj wiſi trohgu ihpachneeki un frohdſeneeki to dara? — M. gruhtu ſirdi mums jaleezina „ne;“ jo leelaka daka frohdſe- neeku dohma, ka ſaur to wina trohgs ſtahw leela flawa, ſa- eelſch ta noteek kahda ſtipra kaufſhanahs. Gribu pastahſtilt ko pats ar ſawahm ažim eſmu redſejis. Tas bij tā: „Tā 2. Septembrī ſch. g. ſawas deenasta darifshanahs beidſis eegahju eelſch tahts, pee R. . . . s ſtanzijs ſlaht buhdamahs „L.“ weefnizas. Nedjeju kahduſ 10 wihrus weenā pulka, kuri ſko- thahs us diweem peedſehrūcho ſilwekeem, kuri breeſmigi kah- wahs. Weens no wiheem bij ſtipraks ka ohtris, tadehī an- tam ſtiprakajam bij dauds no ſawa preteinela ſo zeest, bet- tee ſaudis ſlatijsihs ar labyatiſchanu un teem. Ta mobja, ſu- tas notiſahs, peeder B. fungam. Wina eeraudſidams gahju- tam ſlaht un faziju: „Luhdsu nelaujet to eereibuſcho ſilwek- noſiſ!“ Bet atbildi no wina dabuju: „Waj tew kahda behdi par to? Eiž ahrā no trohga!“ Šinams, man zits nekas ne- atlakahs, ka paſlauſht. — Buhlu gan wehlejams, ka wihi- kureem pee tam ir eefvehſhana, wairak par to ruhpetoh ſa- peedſehrūcho ſtarvā tahtas lohpiskas kaufſhanahs nenotiktu. — Peedſehrū ſilwekis ir lohpam libdīgs, tadehī jadohmo- kahda wina ſaprafchana pee kaufſhanahs. Dauds jaw ir paſliuſchi par trohpleem us wiſu muhſchu, pat daſchs teek no- fiſis. — Apdohmajat, kureem jums ir eefvehſhana bijuſe jeb wehl buhs, tahtus breſmu darbus nowehrſt, un ne-efat to darijuſchi jeb nedariſeet, ka buhs reis gruhtu par to atbildi- ſhana jadohd.

Dahdola Jeklaks.

No Zehſum. Rā ſchēejenes Wahju avīſe („Z. f. St. u. L.“) ſito, tad Zehſis preefch jaunu pilſehtas likumu ewehſhanas jaw wehletaju (balfotaju) rulli ſtahditi. Rā iſ ſchēem rüſteem redſams, tad pirmai ſchīkai ir 12 wehletaji, ohtrai ſchīkai 27 wehletaji un trefchā ſchīkai 76 wehletaji. Pēh ſauti-

bas wehletaji schikras schahdös statios: Wahzeeschi 71, Kreewi 3 un Latweesch 41. Starp wehletajeem atrohnahs 16, kas ir dsumti mischneeki.

No Kuldigas. Kad teek sinohs, tad tureenas pilseftas dohmes lohzelku wehlefchanas-tulli jaw sagatawoti. Pebz scheem rulleem, kas ka prohtams wehl tiks zaurluhkoti un pahlaboti, nems pee schi gada wehlefchanahm dalib 199 krestigeen un 126 schihdi. Us satru no wifahm 3 wehletaju schikras isnahk nodohfchanas 1501 rubl. $55\frac{1}{3}$ kap. Pee pirms schikras peeder 23 wehletaji, kuru starpa 9 schihdi; pee ohtras schikras 63 wehletaji, kuru starpa 25 schihdi un pee treschias schikras 239 wehletaji, kuru starpa 92 schihdi.

No Dohbeies. Ka bisdam, tad tai 24., 25. un 26. Septemberi schini gadā tiks Dohbeles natureta isskahde, kur buhs isskahditas leetas, rihki un raschojumi, kas us semlohpibū, meschlohpibū un dahrneezibū shmejahs. Schi isskahde teek isrikota no Dohbeles semlohpibas beedribas; isskahdes komiteji ir 10 sudraba un 20 bronses medalias preefsch gohda-algahm.

No Nehwales. Ka tureenas awise sino, tad snewhdeenu tai 28. Augustā pulksten 5 pehz pusdeenas redseja kahdas feschas werstes no Dago salas kugi no wilneem aplahrt meh-tajam. Ta glahbschanas-laiwa „Esenija,” sem Thoma Ullas wodischanas, dewahs ar 14 fawwalneekem grimstoscham furgim palihgā. Pusohtras stundas wineem bija ko irt, lihds kuga tuwumā nonahza. Grimstoscha kuga laudis bija pee kuga wirfus pefehjujchees, lai no wilneem netiktu juhra erauti. Kabu laiku glahbschanas-laiwa nefpehja breefmigu wilnu deht kugim tuvotees; heidsoht isdewahs kugim peebrault un tohs lihds nahwei nogurushobs 9 kuga laudis isglahbt, kuru starpa weens jaw bija dshwibū islaidis. Ari schis likis netika us kuga atsahs, bet glahbschanas laiwā usnemts. Duhschigee glahbeji tik pehz leelahm vuhlehm pulksten 10 wa-kā pahnahza Dagerortē. Grinujschais kugis bija Sweedru kugis, kas balsus no Burgas us Amsterdami weda. — Tai pažħā deena nogrima ari Soħmu kugis Gesina, kas kohkus weda. Schi kuga laudis isglahbahs paſchi us sawahm laiwham.

No Kijewas. Tureenas awise sino, ka kahdā zeemā, Schidowzi wahrdā, kahds pulks jauneklu sagatalwojusches us karedeneastu, munsturefchanu mahzidamees. Tas bija tā: isgahjuſchō seemu kahds pulks saldatu stahweja minetā Schidowzi zeemā kohrtelös. Kad nu saldati jaw munsturefchanu tureja, tad zeema jaunekli ar leelu usmanibū us munsturefchanu fakħijs. Tikklihs walodas bija ispaudufchahs, ka semes-fargi tħiſchoht fafaukti, tē ari zeema seħui fapulzejahs un natureja pa snewhdeenahm munstures. Weenu saldatu atħawnneku un weenu miljji wixi peñnehha few par mestareem, kas wineem munsturefchanu mahzija. Flintu weetā wixi neħma nuħjas un bungu weetā kahdu fakħijs tħanfu. Ta wixi ik-snewhdeenas munsturejuschi no pusdeenas fahloht lihds weħlam wa-karam. Dauds zeema lauħu, gan weżi gan jauni, meħdha fanahkt, munsturefchanu flatitees.

Kara sinas.

Pahr kara-notifikumeem runajoht wiċċi pirms japeemin zih-nijschanahs pee Blewnas. Taħbi lihds blam Septemberim anħallujsħas sinas, iħsumā fanemtas, ir schahdas: Kad muħżej 4 deenas no weetas bija cenaidneekus ar leelgabaleem apħaudjuſchi, tad oħtrdeenu tai 30. Augustā muħfu un Ru-menijas fawwenvee kara-pulki fahla sturmeh, Blewnas ap-

zeenajumeem no deenividus puses usbruksdami. Numeneeschi stahweja labda spahra vee Grivizas, tad Satows ar zeutro kax-spahku widu, un kreis spahra vee Ismeritineki ar 20,000. Turku kreis spahra bija stipras baterijas un taħlaiki apstiprinatas fklantes us Sofjas puses, lai wixi (prohti Turki) waretu droħfhi aktahyees, ja no Kreewiem tiktu falauti. Tee ziti Turki nometu fħees kahdas diwi juhdas taħlumā, faww pulsus ar lihkuma għol riħta puże bija ta weeta, kur muħżej generalim Skobolewam pulksten 11 bija ar Turkeem jażiħnaħs. Turkeem fuwu peenahzis wiex-xebda dabu ja fanent Turku usbrukschanu. Għo usbrukschanu wiex-xebda atfia atpaku un Turkus atpaku atħdinis wiex-xebda fahha usbru, bet ar faww usbrukschanu newareja neko us preefschu tikt, jo Turki is sawahm fklantem stipri schahwa. Ap pulksten tħetereem Skobolew atkal faww usbrukschanu fahla, bet ari fħorejnej neka eewħtrojama nepanahza. Schini bresfmiġa zihnijschanā saldati krita im tika ewainoti dauds. Ap pulksten 1 diwi brigades no Satowa kax-spahka usbruha cenaidneekem un kahdas $1\frac{1}{2}$ stundas bija fħw zihnijschanahs, kur ar leelgabaleem schahwas. Pulksten 4 peenahza 12 jawni bataloni kħalt un ar leelu duhschibu usbruha Turku fklantem. Ari schi wixi duhschiba neko nepaliħdeja, jo Turki par dauds fihwi schahwa, ta ka tħalli ar teem wiċċu leelakeem uppreem buħtu warejxu ħi us preefschu tikt. Ap to paċċu laik ari Ru-meneesħu pulki usbruha un usbruksdami duhschigi kahwahs. Ta nu oħtrdeenu bija Turkeem usbrukschi; ari tħejx deenu usbruha, bet fħorejnej ar usbrukschanu labaki weżażha, jo Turkeem tika weena fklantem aħnejha. Kapeħz muħżejji ar sawahm duhschigahm usbrukschanahm naw neko eewħtrojama isħarijuschi, tas zaur tam isflaidrojams, ka Turkeem ir leels kara-spahħi minetā zihnijschanahs weetā preefsch prestrukturefchanahs. Angtu awisees „Teims“ sinotaj raksta, ka muħżejjeem, ja Ru-meneesħus pеes kajjist, tur efoħt 57,000 saldatu un Turkeem kahdi 50 lihds 70,000 saldatu. Schis pats awiħu sinotaj isħiħi usteiz muħżej kaxotaj duhschibu un weħħlibu.

— Ka Kreewi „Peterburgas awisees“ finah dabuju fħas, tad Turzijas waldiba zaur to, ka Kreewija ar Wahzija stahw nepahrgroħsamā draudis, efoħt tħiġi pastubinata, zitħas Ġirovas walstis usażinaħt, lai valiħd soħt meeru ar Kreewija nofleħgt, jo Turzijas waldiba fina, kahdas doħmas Wahzija tura par Turzijas warħabzib un neħħartibu un tamdeħt pee meera nofleħgħschanahs par to gaħdahs, ka Turzijat taħda fawwatibha netek atlauta. To finadama Turzijas waldiba jaw pee laika fahli us tam riħkoties, lai zitħas walstis fahlu no meera-fleħgħschanahs runah un turpmak meera-fleħgħchanā eema isħtoħs. Ta ari teek sinohs, ka graxx Andrajs (Austrijas aħriġi leetu ministeris un wal-Iskonzleris) ar firstu Bismarck turef-sħoħt faruna fħanu, kuxxā pahr ištorefchanohs Turku-Kreewi kara spreedi fħoħ.

— No kara-lauka Afrija mas kas sinohjas. Leelaki fawni now bijiħi, tħalli kahdas masakas fadurħschanahs noti-fuħħas, prohti preefsch pulku jaħtniekkem bija maři kantini, pee kam cenaidneeki labu tħeffu saldatu pasauðeja. Muħżejjeem pawissam bija tħalli 11 ewainoti. — Jaw isgħażu fuħħi numeru peñnejjam, ka muħżejji cenaidneekus no Sħumas-Kaleh atħdinu ſchi, tagħad warom sinohs, ka cenaidneeki no tureenas apġabala pawissam aħsħi proħjam. Cenaidneeki proħjam behgħdami dewahs us sawiem kara-kugeem, pee kam muħżejji pakal dħiġidha teem usbruha un labu tħeffu aplahwa. Ab-

chasefchi pa dalai muhfejeem padewufchees, pa dalai fawu dsimteni astahjufchi us Turziju dohdamees.

— Kā no Alessandro pole teek sirohīs, tad tur fastahju-fehs is dauds lohzelkleem pastahwedama komisija, kas pahrfpreeschanaā nehmufe seemas lehgera eetaifchanu preefch tureenā kara-pulseem, jo tas laiks ir tuvu, kur par seemas lehgereem jaſahk gahdah.

— Kahdas finas no kara-lauka Uſijā pafneugufchi greeſimees atpakal us Eiropas Turziju un paſklatimees us Plewnu. Sihmejotees us teem ſihweem kautineem, kas pee Plewnas bi-jufchi, us teem upureem, ko ſchēe kautini pagehrejufchi, un us teem panahkumeem, kas zaur tam kara-leetā panahkti, — ſhmejotees us wiſu to Kreewu awise „Pycorii Mip“ preefch tā: Plewnas apgabals lihdsinajahs breefmigam aſ-nainam laukam. Igi paliks Kreewijsas peeminaā ſchi aſineweeta, kur tubkſtoſcheem winas dehli fawu kapu atraduſchi; ne-aſmirestama paliks ſchi zihniſchanahs preefch Slahwu tau-tas brihwibas. Nam pirmais gadu deſmit, kur mehs (Kree-wija) ar Turziju zihnamees; ari ſenakōs kards bija aſinaini kautini, bet ne tahda ſihwa zihniſchanahs, tahdi pametumi un upuri, kahdi tagad Kreewijai Janeſ, now ſenakōs Turku-kards bijuſchi. Tagadeja kara-upurus tik war falihdsinah ar kruſtu-kara upureem, kur ari kareivji pa deſmit tuhliſtoſcheem krita Palestina, lai waretu muhfu Peſtitaja kapu no pagahnu rohkahm atſwabinah. — Wifas dohmas janemoht newar prahā eedoh-mahit tohs aſinainohs klatijumus, kahdi tagad pee Donawas parahdahs; ar teem gudraleem rehkinumeem newareja eepreef-chu iſſinaht tohs kaweklus, kas muhfu kara-ſpehleem Turzija preti ſtahjahs, newareja paredſehit to ſihkstumu, ar kuru mu-hamedan zihnahs, fawu zilti un walſti gribedami uſtureht. Redſams, ka pebz muhſhibas likumeem angſtas leetas panah-kamas tikai zaur neſkaitameem upureem. — Trefchais kau-tiſch pee Plewnas prafija leelus upurus, mums ween, kritiſchobis un eewainotohs faſkaitoht, ir 300 wirsneeku un 12,500 ſaldatu preefch karofchanas valikuschi nederigi. Numeneefchi ſaudejuſchi 60 wirsneekus un 3000 ſaldatus. Leels, bri-hnum leels pametums! Girds apſtahjahs pulkstebt, ſcho leelu lauſchu pulku eedohmajohi. Un pee tam nedrichstam aismirst, ka tikai puſzela efam Plewnas uſwareſchanā Ari Turku kara-wadonis atſinis, zif ſwariga ſchi leeta (Plewnas uſwareſchanā) ir; winam nepeeteel, muhfu uſbrukſchanahm preti turetees, wiſch ari rauga pats uſbrukt, lai gan zaur fawu uſbrukſchanu neka eewehrojama nepanahza. Ta rakkta mineta Kreewu awise.

Ta us beidsameem kara-notikumeem ſihmedamahs, no muhfu waldibas puſes atlaiſta telegraſa ſina ir ſchahda: No Peterburgas tai 6. Septemberi. Plewna teek ar ſelegabaleem apſchauđita bes miteschanahs. Jaunas baterijas ir uſmestas, kas eenaidnekeem leelu ſkahdi padara. — Tai 5. Septemberi Turki uſbruka us wifas lihnijsas muhfejeem pee Schipkas, bet tika wiſur atſisti atpakal. Eenaidnekeem bija leels pametums, ari mums laba teefā krita. Balkawneeks firſts Meſch-iſcherſlis ir kritis un balkawneeks Teſchekliks eewainohs.

No Bułareſteſ teek ſirohīs, ka hataifahs us seemas karofchanu, ihpaſchi Maſchinā, Hirsowā un Nikopolē teek preefch kara-pulseem waijadſigahs leetas ſagahdataſ.

Pahr karofchanu ſtarp Turkeem un Montenegrofcheem ru-najohit japeemin, ka Montenegrofcheem brangi weizahs, jo tai 4. Septemberi wiſi eenehma Bresjeku, ko wiſi eepreefchū

24 ſtundas bija apſchauđiſchi. Pat Solimanam-Paſčham, kas pee Trebinjes ſtahw, Montenegrofcheem taifahs uſbrukt un wiſch baidotees, ka newareschoht prelik atturetees.

— Kā kahda ahrſemes awise ſino, tad muhfu ſlawenais generalis Todlebenſ pee Donawas taiſohit tahdu apſtiprinatu tila galu, kas Turku pahrefchanu (ja Turki to mehginatu) par Donawu warehs notureht. Generalis Todlebenſ, ka laſtajeem ſinams, ir eekſch tahdahm leetahm leels meiftars, ka wiſch to Krimas karā pee Sewastopoles aifſtahweſchanas peerahdiſa.

— Kahda Kreewu awise („Hoboe Bpema“) pafneeds jo plafchias finas pahr Turziju. Kahdu druziun is tahm ari ſchēe uſſihmeſim. Turzijas walſtei (wifas peederigahs pawalſtes un ſalas lohpā uemohit) uafifam ir 38 milionu dweh-felu. To leelako datu ſaldatu preefch ſaiweem kara-pulseem Turzija dabuhu no Uſijas. $\frac{3}{4}$ datas no Turku kara-pulseem Turzija dabuhu no Uſijas (Uſijefchi). Šhee no Uſijas naht-damee ſaldati ir preefch karofchanas lohti derigi, jo wiſi war dauds gruhtumus pažeest un kaſchanā duhſhibu iſrahda, ihpaſchi kad wiſu tizibas dulumu ſatrajina. Lai gan ſchēe Turku ſaldati ir duhſchigi, tad tomehr Turku kara-pulseem ir leelas wainas, kas wiſu ſpehlu un derigumu maſina, prohti wiſeem truhkſt waijadſigas rižibas un apkohipibas, neds wi-neem ir labu mundeeru ar veenahſamu uſturu, neds ari kree-mahziti wirsneeki, kas ſaldatus proht kara-wihru kahrtibā ſatureht. Tee ir tee ſeelaſee Turzijas armijas truhkumi. Labu wirsneeki truhkums tagadejōs Turzijas kara-pulkos ir zif neko iſlihdsinahs zaur to, ka tur eestahjuſchees pa wirsnekeem daſchi Eiropeschi, kas waj nu is ſawas dſimtenes iſdiſhti waj us Turziju aifdewuſchees, laimi tur melledami. Daſchi no ſcheem jaw zitōs kards karofchanahs un tā tad kara-darbōs dees-gan iſweizigi. Tad ari ſchīn kara Turzijai ir laimejees daſhus labus kara-wadonus dabuht, par veenehru Suleimanu-Paſchu, Oſmanu-Paſchu un Mehemed-Ali, Turzijai uafifam buhs kahdi 400,000 ſaldatu, ja wiſus kara-pulkus Uſija un Eiropā faſkaita un ja kritiſchobis, eewainotohs un ſawangotohs ne-atſkaita. Kad nu apdohmajam, ka Turzijai ſtiri zeetohkſchi un deesgan leeli kara-ſpehki un pee tam wehl, ka Anglija wiſadi palihds, gan nauđu aifdohdama, gan zitadu palihdsibu ſneegdama, kad wiſu to apdohmajam, tad weegli nopratiſim, ka muhfu duhſchigam kara-ſpehla pilnas rohkas darba, lai Turziju waretu pilnigi pahrwareht, jo Turzija zihnahs ar ſaiweem beidsameem ſpehleem, ka ſlihkonis ar wiſeem.

Ahrſemes ſinas.

No Franzijs. Taſs leetas Franzijsa ir deesgan raibas, tā ka gruhti nahkahs ſkaidras ſinas pahr tagadeju politikas buhſchanu Franzijsa vafneegt. Wiſu pirms japeemin, ka Mał-Mahons pee Franſchu tautas fawu ſenak ſtizibu ſaudejis, jo tauta wiſam wairs ne-utizahs, ka wiſch republikas-wal-dibu grib uſtureht. To nu iſtī redſeja, kad wiſch, prohti Mał-Mahons, pa Franzijs apkaſti ſeloja, wiſur laudis auſſi iſturejahs, nelur iſtī preeku ne-iſrahdiſa, ko zitahm reiſahm wiſi mehdsā dariht, kad wiſu ſemes waldineeks albrauza. Tapat Mał-Mahons dauds weetās dabuja pahrlezzinatees, ka laudis grib, lai republikas waldiba teek uſtureta. Ta partijs, kas republikas-wal-dibu grib uſtureht, ir lai prohtams re-publikaneefchi un tee nu wiſadi puhlejahs un riħlojahs, lai few dauds peektiteju waretu tautā eeguht, un ka tas wiſeem

ſawus ſpehtus, pat dſihwibū neſchelodams, zilwezibas darbeem
par labu ifleeta.

(M. B. f. St. u. L.)

Vadohms linu-kohpeem.

Pehdigds pahra desmit gadōs Widsemneeki gan wairak linus buhs audſinajuschi un pahrdewuschi, nela warbuht agrali gadufimds. — Linus Widsemneeks atſinis par naudas awotu un tas vini ari teefcham ir; ja tas fa nebuhtu, tad mehs Widsemē wehl labu johni wareturn gaidiht us grunteezibū. Un ja mehs tik tohs apgabalus tuvats apflatam, tur grunteezibā jaw ilgalu laiku paſlahw un ſmuli ſet, tad mums jaſala, fa tur ne tik ween brangala ſeme un tadeht linus jo plafchā mehrā au-dina, bet ſchee tur ari jo ſreetni teek iſſrahdati, ta fa pahrdeweji ari leelaku zenu par wineem dabu, ne fa zitur, tur linu iſſrahdaſchanas palaidigt teek ifdarita.

Jaw ilgu laiku ar linu-andest publiejotees eſmu ewehrojig, no zil leela ſwara tas ir, us to raudſicht, fa tee daschu gadu tik brangi ifdemwichees lini neteef zaun valaidigu iſſrahdaſchanas ween ſamaitati. Katriš ſemlohpis ſajehgs, fa winſch par ſawu prezi, ja winſch to labi un thihi iſſrahda, dauds augſtalu zenu waretu panahlt, nela lad wiſch to gruntigi ne-iſſhra no ſpa-teem un paſlakum, tik dauds tak ta darba-alga un ta maſa ſwara-dafa — kas pee daschas linu-buntes nepiſlu $\frac{1}{4}$ mahz, ne-ſwer — newar wehrtiba ſtahweht, fa to aiftaupitu darbu un ſwaru tai ſkaidrai petnai no 12 rubleem par birkawu waretu peelhdsnaht.

Kadeht gan daschs ſaimneeks augſtalu zenu dabu iſmaſku, nela wiſa naheburgs par ſineem no giſchli tikpat laba auguma? Weenigi zaun to, fa pee mehrzeſchanas biſ labi uſuafeti un fa thihi biſ iſſrahdati! Kadeht daichas weetās Widsemē leelakas zenaſ malſa, ne la mehs lihds ſhim Riga ſpehtuschi maſhkt? Tikai kadeht ween, fa tur tik linus pehrl, ſas ſreetni iſſhriti un iſſrahdati! — Widsemē teecham laba, iſdeviga linu-ſeme un mehs ſchö prezi ahrſemes teecham leelaku ſlawu wareturn zeit, ja tik leelaka daka muhſu linu-kohpeju leelaku wehribu un uſ-maniſu bruhketu pee linu iſſrahdaſchanas. Un tas turſlaht tehrehts puhiſch un laits bagatigi teek atmakaſhts, leelaku zenu pee ſawas prezis iſdohſchanas pañabuht.

Kad nu es ſawu prezi vats aiflugoju, tad eſmu tahaſas andeles-weetas (jeb awotus) uſgahjis, tur labi thihi prezi par labhm ſenahm war iſdoht, tadeht zeenijameem linu-kohpeem ſteekli ſeebas ſawas prezis iſſrahdaſchanu wairak pahrvateht un druktu leelaku puhiſu un laiku paſlighā nemt, kas wineem paſcheem tik par petnai un labumu war buht.

Weidſoht luhsu wiſus, it ihpachti Behfu apgabalu uſmanikt ſchih ſpaschas ſapas un ari zitas awiſes laſamit ſlučinaſchanu, pehz ſuras es Behfu pilsfehtas andeles-weetu dibinaju, tur ihpachti linus un ſehkas uſpirku, lai gan tur dauds jaw andeles-juſchi, newaredami paſlahweht. To wainu ſinams newaru, ne ari gribu ſinah. — Wehlohs tikai, fa mana augſcheja atgahdi-nachana uſmanigas auſis atroſtu un luhsu te ſlaht ari, manam viñvarim Behſis wiſu uſtizigai aftaut un ja tahaſam gadahs paſcham waijadibas us Riga braukt, mani ſawā leelā andeles-weeta apmeleht, tur katriſ gohdigi un uſtizigai tiks apdeenehts.

Rigas kantohris C. G. Schuchardt,
andeles-wahrds: „Sintin.“

Taumee pilsfehtas likumi.

V. Pilsfehtas waldischanas.

Iſgahjuſchā reiſe mehs redſejam, if kahdeem pilsfehtas eemicht-neckem paſlahw pilsfehtas draudſe. Schai draudſei us paſchwaldischanas likuma pamata peeder pilsfehtas waldischanas. Bet ſaprohtama leeta, fa wiſs tas leelais kaſchu pulks, if kure paſlahw pilsfehtas draudſe, newar pilsfehtas leetas pahrvalehti. Jo tas leelais kaſchu pulks newar paſlahwgi kohpā buht, loi pilsfehtas leetas un waijadibas ſatru laitā opſpreeli, ari newar to pats ifdarht, fa buhtu nospreedi, jo ſatru leetu labali un abrakti weens iſdara, nela leels kaſchu bars. Tadeht ari preeli pilsfehtas waldischanas, fa ari ſatru zitā beedribas dſihwē, tei eezelii ihpachti wihi un eſtahdijumi, kureem leelais kaſchu pulks uſtiz to ifdarht, lo pats newar un neprobt iſpildiht. Pilsfehtas draudſes dſihwē ir tahi di waldischanas eſtahdijumi: pilsfehtas dohme, pilsfehtas walde un pilsfehtas galwa. Pilsfehtas draudſes lohzelku pulks tik zaun to paraſha ſawu waldischanas teefbu un waru, fa preeli pilsfehtas waldischanas eezeſ ſawus weetneekus, kyrus wiſus kohpā, weenā pulks ſa-weenotus, ſauz par pilsfehtas dohme. Schim pilsfehtas weetneku pulks ieb pilsfehtas dohmet pilsfehtas draudſes lohzelki uſtiziguschi ſpreeschanas teefbu par pilsfehtas darbeem, riſloſcha-nahm, waijadibahm un montahm. Tahdat peeder pilsfehtas weetneku pulks ieb dohme ſpreeschanas teefbu un waru pilsfehtas waldischanas leetas. Bet tadeht, fa ſchis pilsfehtas weetneku ieb dohme lohzelku pulks ir pahrafi leels un newar ſatru laitā ſapulzetees, tad wiſch atkal uſtizigis ſawu ſpreediumi iſpildiſhanu diweem ziteem eſtahdijumeem, kyrus ſauz par pilsfehtas walde un par pilsfehtas galwu. Ta pilsfehtas walde ar pilsfehtas galwu to iſpilda un iſdara, lo pilsfehtas weetneku ieb dohme nospreesch. Upļuſkoſim nu ſatru no ſcheem eſtahdijumeem ſewiſchi.

a) Pilsfehtas dohme.

Pilsfehtas dohme paſlahw ſem pilsfehtas galwas preeliſch-ſeſchanas if pilsfehtas weetnekeem, kure eezelii amalos us tsche-reem gadeem. Weetneku ſtaits nawa weenads preeli ſiſahm pilsfehtahm un grohſahs pehz pilsfehtas draudſes lohzelku ſtaits. Pilsfehtas, tur to eemichtneku ſtaits, kureem atkauts valibu ari ſee pilsfehtas wehleſchanahm, nawa pahrafs par trim ſimteem, pilsfehtas dohme paſlahw if 30 weetnekeem. Kur pilsfehtas draudſes lohzelku ſtaits ir pahrafs par trim ſimteem, tur us ſo treem pahrakeem 150 draudſes lohzelkeem naht naht 6 weetneku, lihds wiſu weetneku ſtaits neſaſneeds 72. Ta Riga, tur pahra par 5000 ir wehleſtaj, weetneku ſtaits buhs 72, zitas pilsfehtas buhs weetneku ſtaits masaks. Weetneku teek eezelii no wiſeem pilsfehtas draudſes lohzelkeem wehleſtaj ſapulzēs. Alfatrs, ſom teefbu ir wehleht, war ari tik iſwehlehts par pilsfehtas weetneku.

S. W.

Mitbildeſ.

D. J. — J. Kā jaw Mahjas weet ſaſdam iuſhfeet nomanijuschi, tad iſlai Peleitumā tahaſas dſeefminas uſnemam. Daugavem — L. Preti raiſtu bei tahaſas pahrvatehts un peerahdiſchanas newaram uſnemt. Wezam dragam — M. Ralſtu anehmam. Valdees. Plaſchatas ſinas zaun wehſtuli.

Lihds 8. September pee Rigas atnahuſchi 2660 ſugi un iſgahjuſchi 2433 ſugi.

Mitbildeſams redaſtors Ernst Blaies.

Sindinaſchanas.

Weetas pahrzelschanas.

Šanem draugeem un paſhſtaneem dari ſinamu, fa eſtagad eſmu uſneynis Naukas ſchoſeja krohgu. J. Lauge, agrakai Ōhſol-kohdſineels.

Krapes pag.-ſkohlai teek

palihga-ſkohlotajs

mellehts. Kas to weetu grīb veenenti, lai poetei-jahs zaun wehſtuli pee ſkohlotaja H. Poliansky. Abz. Kroppenhof pr. Römershof. Turpat teek mei-teiſtſa wiſadeem ſeeweſch roſtu darbeem malzii.

Tukumā

taps tas tai 5. September ſchī gada-noturams gada-tirgus tai 12. September noturehts.

Tukumā, tai 25. Auguſt 1877.

Kutſcheris
ar labhm ſeezibas ſhymchm war poeteiſtſes Sinder-eſla Nr. 7, apaffchā.

Mahjas-funtraſts

ar twihti, diuas prehmu biletes ſerias Nr. 18467/44, un oħra ar pr. Nr. 02119/8 un weene-paſe us to wahru Ižja Glükmann ir tai naht no 3. us 4. September ſch. g. tiluſhi if mana diſh-wolka Dinaminde iſſagti. Goħdigais uſhabbiata ſabuhs ſreetni poeteiſibalgħi ſee Riga Glükmann, Dinaminde.

Weens pitceris
teek mellehts Slabu-ellä Nr. 57.

Familijas noslehpumi.

(States N° 36.)

„Pateizobs, grafsa kungs,” atbildeja Lihhsina, „par juhsu labu prahsu. Pateefi jaw douds eſat juhs preefch mums darijuſchi, jums par to nekad newaresim deesgan pateiktees. Ne! es tik dohmaju . . . Zilwela dſihwes laikā ir ažumalki . . . Ari kad kas fwarigis gadahs, tad es un pa- piajch jums vadohmu prafam.”

„Juhs mani isbaideet. Kas ta gan par leetu war buht, kas juhs tik nemeerigus dara? Waj warbuht kahds brught gons jums peeteizees?”

Scho jauntafchanu ar pateefigu ſirdi iſteizis, manija grafs, ka tam fweedri tezeja, un ar baiſigu ſirdi wintch gaſdija pehz atbildes. Krüts tam rauſtijahs, wintch fmagi elpoja.

Lihhsina zeeta klufu.

„Pateefi!” grafs atkal eefahka, ar nodurtu galwu, — „es eſmu trahyjis.”

„Ne pawifam ne, grafsa kungs . . . Bet man gan schehl, ka juhs ta dohmaeet. Juhs mani it labi paſihsteet. Pee manim newar wihrifchkeem nekahda patikchana buht. Un vatti ne-eſmu to mahzijuſehs un ari negribu, jauneklus ſawobs tiħllos walſinaht, ka gan jaunas meitenes to mehds dariht. Tad wehl, es ari wiſwairak ſawam ſirdsmihtam pavinam piederu. Lai Deens man winu wehl ilgi uſur. Ka wintch man drihs ne-atſtahj, par to man bailes. Medseet, par to es dohmaju.”

„Bet, Lihhsin, juhs wareet pahrleezinatees, ka tas, kam juhs ſawu rohku un ſirdi dohku, buhtu lohti laimigs.”

„Kueu gan es, nabaga meitene, waretu laimigu dariht?” fazija Lihhsina no puhsdamahs.

„Kusch, Lihhsin!” grafs eefahka ar apfpeefu balsi. — „Klaufatees . . . Es pats nefinu, ka ar jums tagad lat ru- naht eefahku. Lihhsin, jaw no virmas reiles, kur ar jums ſatikohs, efet juhs mani pahrlehrufchi. Eſmu ſchini ſalikā pahrleezinajees, ka juhs ween warat mani laimigu dariht. Lai gan es par wiſeem masak glaudus wahrdus prohtu runaht, tad tomehr ar pateefigu ſirdi jums tagad ſaku: „Lihhsin, es juhs miheļu, miheļu wairak ka neweens. Tas ir wiſs, ko fazift gribesu. Tagad iſſchkeiat, waj driħkstu juhsu rohku un juhsu ſirdi prahſt, un waj warat mani mihecht?”

Lihhsina no kahra galwu un wiwas frūts nemeerigi uſteja; bet ahtri apdohmaſahs, ka grafs ilgu klufu zeeſchanu nemihle, tadeht fazija:

„Grafsa kungs, kas gan waretu par juhsu labu prahsu nepateizigs buht? Bet ko gan juhs ar mani nabaga meitene eefahkeet? Waj jums naw augſtaku un bagataku dahmu? Tad tomehr es juhs katra laikā eſmu miheļusi, ka ſawa tehwa labdaritaju, bet tagad pateefi ne-uſdrohſchinohs pahr ſawahm iſſchanahm ko ſpreest. Lai jat man paphreſchu ar manu wego tehwu par to leetu parunates. Ja wiſch to attauj, mi tad . . . Tad wehl, warbuht, ſchodeen no-ees pee jums weens zilweks, kas ari manu rohku luħds un kas paphreſchu no jums atwehleſchanu grib iſluhgatees. Ja juhs rihtā manu tehwu gribesu pee ſewim atſault, tad luħds ar winu warat paphreſpreet par manu liskeni. No ſawas puſes apfoblohs jums, ka tam ſpreedumam preti nebuhschu . . .”

„Deesgan preefch manis,” grafs Urmows fazija, un fir-

ſnigi nobutſchoja Lihhsinas rohku. — „Prohtama leeta, ka ar ſcho minuti waru juhs par ſawu fault. Ari finu, kas pee manimzatnahs — tas ir pateefi mans weeglprahſtigais brahleſs, bet to es waru apleezinah, ka tas jums neder. Tawu ne- prahſtibu. Tas tik juhs mihehs vaħri nedetas, bet pehz tam juhs aismirſihs. Waj tas zilweks ari fin, kas ir miheſtiba?”

Tanı azumirkli parahdiyahs kahds aſ ſohleem, un Lihhsina eraudſiha par deign, to fwarigu farunu tagad beigt. Wina atlaida Urmowa rohku un ahtri fazija:

„Lihhsi rihtam, grafsa kungs!”

III. Wehl diwi miheſtaj.

Ar pukſedamu ſirdi grafs greſahs aṭpaka! us ſawu iſtabu. „Schis nelaimes putnis, Fahnis!” grafs runaja, „ka tas preezafees, ka man Lihhsina wehl pilnigu atbidi naw dewuſi. Skaidri ſokoh, ko wintch gan dohma?” . . .

Tanı vaſča brihdi eenahza Fahnis. Grafs gribesha winu ar waħdeem, vahr winu eedohmahn vaħrmahzi, bet Fahna għimis bi ħi tif weenteſigis un nopeetni, ka grafsam negriboht iſſpreka:

„Kas tew kait?” — „Tew taħħid għimis, it ka tu Fransu nagħos buhtu bijis.”

„Brahlen, es nahzu vee tewim par weenteſigahm leetahm pahrunah, un għiġi no tewim paliċċu iſluhgatees.”

„Tas naw waħjadfigs luħgt. To war dabuht tapat. Bet runa, kas ir notiſi?”

„Kedfi, gribu . . . gribu . . . prezetees . . .”

„Aha, finu jaw! . . . Eſmu dſirdejji! . . .”

„Dſirdeji? no ka tad? Ne-eſmu wehl neweenam to leetu finamu darijs. Ka tu fini?”

„Ja nefinatu, tad nerunatu . . .”

„U! fo tad tu dohma, brahla?”

„U! Miltona Lihhsina.”

„Ta ir. Bet kas tew fazija?”

„Wina pati. Busstundu preefch tawas atnahlfchanas.”

„Pateefi? . . . Kedfi, es winu jaw ſen miheļju, un daudreis ar fewi no puhsdamahs, winai ſawu miheſtibu gribedams finamu dariht, bet nekad ne-uſdrohſchinohs. Behdigi jutu, ka bes winas newaru dſħwoht. Sinadams, ka tu ar winu un winas teħwlu eſti draugs, nahzu tewi luħgt, lai tu manim tie leetă valiħdi.”

„Tew taħfinha, brahla, un eſi prahſtig i darjis, ka vee manim atnahži. Es tewim wiſu iſteiſchu. Ne no puhsdamahs warbuht, neħbi leet meejid. Wina aldewa ſcho leetu manna finaſchanà, un es winas weetä atħrafu, ka tu winu nedabuſi.”

„Tu? Ko tas noſiħme?”

„Tas noſiħme to, ka es pats ſchoriħt pehz Lihhsinas roħla s luħdsu un dabuju finaht, ka winna meerā ar to.”

„Tu! . . . Tu gribi Lihhsina prezzeht?”

„Kas tad tur briħniſčigis? Waj es pehz ſawahm dohma warbuht wehl nedriħkſtu prezzeet?”

„Ne, tu nedriħkſti to dariht! Waj Lihhsina ar manim laimiga buhtu, to nefinu, bet ka tu wiwas nelaimigu dariżi, to it ſkaidri finu.”

„Kapeħz ta?”

„Tawas paſħmihleſtibas pehz, tawas nelabas dabas

pehz, tawas zeefirdibas pehz. Pee manis wina buhtu brihwa, bet pee tevis nebuhs wis . . . Bet ko tur strihdetees? Tu eñi grahss, tu eñi bagats, tu vari wiñu panahk! . . .

„Kaunees, brahlen, manim to fazikt. Lihsinia, no feewee-schu tikumeem dñshia, issuhdsachs apdohmashanahs laiku lihds rihtam, un ari fazija, ka pee manis schodeen ari ohtris mihletais atnahschoht, un luhgschoht manu atkaufchanu. Un tu dohma, ta Lihsinia bagatibas pehz mani mihle.“

„Tä! tas ir nefaprohtami, ka wina wareja finaht, ka es schodeen pee tevis nahkschu, jo ne-esmu winai to nemas fazijis?“

„Tani leetä ir feeweeschi lohti usmanigi. Bet man nawi nelaahda data to isdibinah. Bet ja winaa rihtu manim „ja“ wahdu dohs, tad — luhdsu peedohschanu — darischu, kas manim peenahkabs.“

„Tew taisniba, to ari es tawa weetä daritu. Bet tas manim isleekahs ehmig. Nenem par launu, ka gribu pats no winas atbilsti saaemt, loi gan to jaw tagad finu. Tad tomehr nelaunojees, tad faku, ka tas wiñs preefch manim ka lahda mihla isleekahs.“

„Nedari to. Nenopuhlejees wairak. Ne-apgruhtini sawu firdi. Gan Lihsinia aismirsifi. Un tad wina jaw mana feewina buhs, tad tu winaa ka mahsu usfatisi.“

„Nabaga Lihsinia!“ — nopushtahs Jahnis. „Gan tu pehz, wina noschelos. Dñshwo laimiga!“

„Deesgan!“ — Wina gan sinahs, ko dara. Aci es sinahs, ka feewa jamihi.“

„Kai Deewa dohd! No sawas puses Lihsiniai dauds laimes wehlu.“

Jahnis aigahja, un grahss nogrima dñslas dohmas par nahlamibu . . .

Sulainis sinaja, ka dakteris Usligows gribot runaht.

„Nu!“ — eefahla grahss. — „Waj kas jauns? Waj kas starp slimneeleem notizees? Juhs, ka leekahs, efat druzia newefeli. Taisniba, ar sinamibahm puhlejotees paleek zilwels noflurbis. Bet ka leekahs, juhs par lahdu lohti swarigu leetu pahdohmajat.“

„Jums taisniba, grahss kungs,“ atildeja dakteris, „leeta, par kuru es dohma, ic lohti swariga. Lihds schim dohma, ka zilwels war dñshwoht tik ween ar sinashanahm puhledamees. Es mu wiñees.“

„Nu ka tad ta?“ — Grahss to fazijis flatijahs sinahrigi us dakteri.

„Ja, redseet nu! Gribu prezetees . . .“

Smeekli pahrwilkahs pahr grahss giñmi. Winsch flatijahs auksti dakteram azis un fazija:

„Kas tee par neleem! — Kuru tad efat iswehlejuschi?“

„Miltona Lihsinia.“

Grahss pahrgreesa azis, valika drihs bahls drihs atkal farlans. Sirds winam breefmigi trihzeia. Beidscht joutaja winsch: „Un wina ir meerä?“

„Kä tad waretu no tam runaht, ja wina nebuhtu meerä,“ — atildeja meerigi dakteris. „Bet juhs, grahss kungs, winas tehwam tildauds laba darijuschi, ka Lihsinia manim lika papreefchju jums atkaufchanu prafshi. Tad nu jums to tagad isluhdsu.“

Dakteris to runajohi bij meerigs, bet grahss turpretti, dakteri runu flaußdams, bij lohti nemeerigs.

„Bet Lihsiniaas tehw, ko wiñsch us to faka?“

„Winsch faka, ka sawas meitas apnemshchanahm nekad ngrivoht zelä stahlees.“

„Pateizohs, mihtais draugs, par juhfu brihnu firdi, bi ja juhs par launu nenemat, tad faku: es to ne-attauju!“

„Kä, grahss kungs? Ko tas nosihme? Ne-attaujeet? Kapehz?“

„Waj juhs to newareet faprast?“

„Ne!“

„Waj efat aismirfuchi, kas juhs manä namä efat? Wo efat aismirfuchi, ka feeweeschus newareet eeredselt? Ko?“

„To wiñu finu, bet tagad dohmaju sawadi. Bes Lihsinia newaru dñshwoht! Ja winaa wajaga angstas fahrtas: es esmu profesoris, ja winaa wajaga bagatibas: man ir labas eenahkhanas, ja winaa wajaga gohda: tas man tohp no wifeem dohts . . .

„Man ar to wiñu nelaahdas darishanas,“ grahss atteiza, „es jums faziju fawu atbildi un tai buhs notift. Warai fazikt Lihsiniai, ka efat apdohmajuschees un atfazitees no winas.“

„To nedarischi! Juhfu runa mani dara nelaaimigu.“

„Nu tad manis pehz warat nomirt,“ grahss atildeja weenaldfigi.

„Kai gan juhfu zeefirdibu fen vasihstu, tad tomehr prasi jums, kapehz ta dareet?“

„Juhs beskauna,“ grahss eefauzahs, „bet wiñs weenalga juhs to warat finaht: Es pats Miltona Lihsinia — prezefch.“

„Juhs, grahss kungs?“ dakteris prafija brihnidamees, un usfatiya Urmowu ar breefmigahm azim. „Nabaga Lihsinia! Nabaga Lihsinia! Wina ir pasidufi!“

„Kas tas? Kä juhs drihsteet . . .

„Nelaunojates, grahss kungs,“ dakteris fazija bes lahdas zeenibas, „mehs pañhstamees it labi. Nedru, ka no sawas apnemshchanahm ne-attahpfatees. Es jums nu prafu: ko juhs darifteet, ja atfazifchobs jums paklavñht?“

Lohki auksti atteiza grahss: „Sazifchus meitenei un tehwam, kas juhs par putnu efekt.“

„Tä! Labi! Es finu, ka juhs to meiteni newareet mihleht. Taks ir til tahdas eedohmas. Nedarat fewi un Lihsinia nelaaimigu! Man juhs un ari winas schehl. Es mihleju winu pateest. — Sirñig. Wina wiñs mana dñshwiba — mana laime . . . es luhdsu, apschehlojatees par mani . . .

Dakteris issfatiyahs ka mironis.

„Kas jums prahia?“ grahss fauza. „Eñi meerä! Klusi! Waj tu dohma, ka es no tevis lñfchohs pahrrantees? Pateesi ne! Kä tu eedrohfchinajees ta runaht! Waj nesini, ka es tevi ka taundari waru noteefah! . . .

Tagad warat to isbariht; esmu bes erohtscheem. Schehlastibas no jums newar dabuht, grahss kungs, paleezeet per sawas breefmigas dabas!“

„Es tew faku, atfaki Lihsiniai. Ispildi, ko tew pawehlu. Ka lihds wakaram wiñs ir pabeigts. Saki ar wahrdem, jeb rafsti wehstuli Lihsiniai. Waj favrohti? Tagad eij!“

Grahss atfahdahs. Bet dakteris valika stahwoht un flatijahs ar pahrgreestahm azim us grahss.

„Ko tu wehl gribi?“ grahss prafija ar nemeerigu balsi. Tu vari eet, muhfu faruna ir beigta!“

„Warbuht juhfu, bet mana wehl ne,“ dakteris atildeja. „Klaufest, ko jums fazifchju, us preefchju buhsim fchirkli. Atstahfchobs no juhfu slimneeku nama un buhfschu weenamehr ta eenaidneeks.“

„Tä! Ko tas nosihme?" grafs kleepsa. Waj tu dohma, ka es tawas mukibas pehz sawu flawu saudechu. Ne-ais-mirsti, ka flimneeku nams tevi ustura."

„Bar mani nebehdajatees; gan maiisi un pahrtischanu atra-dichu. Gan warechu ari bes jums pahrtist."

„Waj tu dohma, ka tew kahds maiisi dohs, ja es wisu no lewis sinamu darifchu? Un no taweem draugeem ari tu tifsi atmetest."

„Man wisu laimi un preeku atraemdamu gribet juhs wehl pee manis atriebtees. Tas ir breamig! Sargatees, ka es nepratu sawu taifnibu gitä weetä!" eefauzahs dakteris.

„Mukki! Waj nesini, ka Wahjijas apalchneekem nawi ne-tahdas taifnibus?! . . . Mukki! Tu gribi ar manim prae-ses west!?" Un tu dohma, ka tu mani winnesi. Es pawilz-inachu prae-si desmit gadus, lamehr tu no bada nomiesi. Prae-si gribi tu ar mani west? Tu aiseesi no flimneeku nama; es fazishu, ka tu mani apsadsis, un tu tifsi zeetumä bahsis. Ismet no galwas tahdas dohmas, un padohdees manai gribai; tu buhfi flawens un bagats."

„Ko tad ihssi no manim pagehreet?"

„Pirmä lahtä, atfakes no Miltona Lihsinas. Ohträ lahtä, buhs tew manä flimneeku-namä palikt. Un tu buhfi laimiges."

„Labi! gribu to ispildiht! Bet klauftrees, ko wehl jums prafischu: waj palikfeet juhs schepat jeb waj zelofeet pehz kahsahm prohjam un atfahfeet mani sawä weetä?"

„Kas ta par jautaschanu?" — prafija grafs, „un us ko wina sihmejahs?"

„Klauftrees," dakteris fazija, „juhs ar manim ka ar lohpu apeedamees ari newareet pagehreht, lai es zitadiynela lohps daru. Juhs man wisu efteet atnehmu-fchi, es ne-efmu wairat ka fuas, besprahigs swehrs. Juhs wareet ar manim dariht ka gribet, jo efmu tagad pilnigi juhsu warä. Juhs negudri darat mani sawä tuwumä paturedamu. Kahdureis war man prahä nahkt tahdas dohmas, nogalinhahkt juhs, juhsu feewu un wisu laudis juhsu namä, jo man ka dakterim tas weegli eespehjams. Apdohmajat to! Es, tagad wehl zilweks buhdams, jums to sinamu daru, ka waru par swehru pah-rehstees, un tad — fargatees no manim."

Grafs usluhkoja wimu brihnidamees. Behdigi fazija:

„Ja, tas tewim ir eespehjams. Behz kahsahm aisszelofchu prohjam no schjeenes. Paprechschu ar Lihsinu tapat zelofim, un tad pehz tam nometimees laut kur us dshwi, tahu no schjeenes. Tu paliksi sawä tagadejä weetä, un dohd man gohda wahrdi, ka nelad nedshfees pehz manas, pehz Lihsinas un pehz muhsu behnu dshwibas. Waj est tä meerä?"

„Efmu pilnigi meerä!" — aibildeja tumfchi dakteris.

Wini usskatija weens otru ar dedsigahm azim.

„Tagad laikam buhs muhsu starpa wifs pabeigts," fazija grafs. — „Eij nu un raksti Lihsinai atfazishanas wehstuli. Wehlaki gribu es wisu pabeigt. Wehl gan ir weens mihle-tajs, bet ar to war ahtri galä tikt."

„Kä? Wehl weens?"

Mans brahlnis preefsch lewis sché bij, ari tahu paschas leetas dehl."

„Un juhs winam to paschu fazijat ko man?" dakteris fazija ruhki pasmeedamees. — „Nabaga Lihsin! Nabaga metene! Behdiga buhs tawa dshwe."

To fazijis, winsch isgahja. Dohmigs flatijahs grafs winam valas.

„Tagad stahwu es us pohesta zeta!" — grafs runaja pats pee fewim. — „Wehl gan waru no ta atgrestees, scho zil-welu laimigu dariht . . . bet Lihsin . . . Kä buhfu, ja Lihsin dakteri tikpat karsti mihletu ka dakteris winu? Ja wina mani tik no gohdprahibas un mihlestibas us sawu tehmu nem? Ne! Ne, wina naw tik wilitigas juhhanas. Es prafischu wina; waj wina dakteri mihle, un wina pateesi man pilmu taifnibu fazih.

Wehl weenas standas grafs dabuja no dakteri wehstuli. Wehstule bij rakstis: „Lihsinai ir wehstule aisselleta; wifs ir isdarihts, tikai weenu masu leetu aismirfu es jums veemi-neht, luxu juhs ari peepildifeet. Manim ir tehws. Winsch ir dshimbuhfchanä. Tam luhdsu juhsu kahsu deenä brihwibufchinkoh. Winsch jums par to buhs pateizigs un deenehs jums luhds dshwibas galam. Es sinu, kur winsch dshwo. Winsch, prafis vihes buhdams, negribeja man launu dariht un fargajahs kahdam fazih, ka mans tehws eshoht. Wehl jums ko luhdsu. No Lihsinas atfazijees, newaru es pee wi-neem wairs aiseet un nedrihstu Miltona ahrsteht, tapehz luhdsu juhs, par winu gahdaht. Kihku luhdsu man atbildi doht."

„Winsch nefin," grafs runaja, „ka brihwibas atdohfchana jaw ir sagatawota. Bet par Miltona ahrsteht, tapehz luhdsu juhs, par winu gahdaht. Winsch nu dohmaja, ka eefahkt runu ar tehwu un meitu. Grafs lika Lihsinu, Miltonu un brahlnu Zahni pee fewis us pufdeenu eeluhgt, bet dakteram fazih, lai tas luhds rih-tam pee wina nenahkoht." (Turpmal wehl.)

Meera luhdsellis.

Lehna wehstma kohlos schuhpojabs,
Dseitums mihligs dabu spirkina,
Saules starci heidscht mirdsina
Sustami, starp mescheem usschaujabs.
Dshwneeli no darbeam atpuhfschabs
Meegä, wahjus spelskus stiprina,
Namehr sciale rihtä mohdina.
Jautri, preezigi tee perezlahs.
Ar' es faules starus redseju,
Ka tee nosada tur taklumä,
Bet kluvs meers man firdi netila.
Kas speshi isdseedeht firdi waijatu,
Lo ko littens lausij's bahrgumä?
Daba ne! het jauna dshwiba. — Smaidulis.

Wini.

Kaut est Tu ar' tahu,
Tad tomehr lateu brihd' —
Tä agri, ka ar' wehlu
Taws tehs man preefschä spihd!
Jo Taws filos azis
Un Taws augumix,
Es firdi efmu razis,
Us wisu muhschibin.
Lai klaugi aif tralo,
Par to nebehdaju —
Un braudsib' ahrdiht luhlo,
Tik Tevi mihleju. — Straumes Janis.

Graudī un seedī.

Pitt Hans ar welnu strihdā.

(Igauan teita.)

Breefsch douds gadu simteneem dīshwoja kahds warens wihrs ar wahrdu Pitt Hans, kūrsch nekahdus burwjis un raganas nebihjahs; bija wihrs, kam fids un galiva bija rīktigā weetā.

Welns, gribedams schahdu warenu wihru fawā warā dabuht, peenehma zilweka gihmi un gahja pee Pitt Hanfa. To kahredinadams winsch līka tam wīzadas derefchanas preefschā un gribaja winu ar willu winneht, bet Pitt Hans scho welniſku nodohmu pasihdams, palika ne-ibihjees un pee labas duhschās, bija ar wiſahm welna derefchanahm meerā un pehdigi welns palika tas muklis.

Kahdu reis welns peeneha Pitt Hanfam diwi lohti seelas rungas, to tā usrunadams: „Sweedifim, kūrsch no mums diweem fawu rungu augstak, usfweedihs, ir winnejs. Es leeku kīhlam, weenu gadu deencht un tu fawu dwehſeli pehz mīschanas.“

Hans bija meerā. Welns sagrahba weenu rungu un to tā augsti fweeda, ka nebija wairs redsama un kad pehdigi nokrita, ta eelihda trihs pehdas dīſli ſemē.

„Nu,“ welns teiza schihbnadams, „ſweed' reis, redſefim, waj tawu rungu tāk pat augsti usfweedihs un waj wina tā dīſli ſemē eelidhīhs, ka mana.“

Hans nehma fawu rungu un taſijahs ka us ſweeſchanu, bet papreefschu ſkātijahs ilgi us debesi.

„Pehz ka tu ſlatees?“ welns brihnidamees prafija.

„Es gaidu, Hans teiza, „tur us to melno mahkonī un kad winsch pahr mums ſtahwehs, tur es eefweedifchu fawu rungu, ka ta wairs nekad ſemē nenahk.“

Welns ſchōhs pehdigohs Hanfa wahrduſ dīſedams, ibihjees teiza: „Labak neſweed, ſchahs rungas es eſmu no fawu wezlehwā mantojis, tāhs ir man dahrgas, es winas ne par ko neſaudetu.“ Bet Hans winam atbildeja, ka tāk tapehz grīboht tā mahkonī eefweest; bet kad welns winu gaufchi luhdsā un apfohlija, ka grīboht weenu gadu, ka derehīs bija, deeneht, tad Hans winam tāhs rungas atdewa. Bet nu welnam bija jaſtahjahs pee deesgan grūhta darba: Hans winu juhdsā arklā, apara un par ſibrumu pataiſiſ ſemi, to wehl neweens libds tam laikam nebija apſtrahdajis un ſakapaja trihs pahtagas us welna muguras. Tas laiks, kuru Hans ar welnu apara, teek wehl ſchodeen par „Pergola,“ tas ir „welna ihpachums“ fauktas.

Pehz kahda laika, kad no Hanfa ſiteeneem ſakapato mu-guru bija ſadseedinajis, welns wehl reis nahze pee Hanfa, gribedams winu us zītu wihi ſawā warā dabuht un teiza: „Nahz, prohweſim fawus ſpehku! — Kūrsch no mums oh-tram tā war rohku ſpeſt, ka winsch ſleeds, ir winnejs.“

„Labprāht,“ Hans atbildeja, „bet es wehletohs, ka tas deenās-laikā nenotiku; jo kad es kleegtu un to laudis dīſedetu, buhtu man lohti jakaunahs.“ Welnam nebija us tam neka preti runaht; wīni norunaja wakara laikā tahli no fah-dicha kahda beesā meſchā un kruſzelā ſatiktees.

Kad bija iſſchīhruſchees, Hans lika ſewim no kahda kreetma kāleja dīſelcha zīndu kāſht, apgehrba kad to ſawā labā rohla un kad faule aif kohku galeem tahla meſchā aifſlihdeja, put-

nī ſawā dīſeemas Raditajam ſkandināja un tumſchums ſemi apkahja, winsch gahja ne-ibihjees tumſchā meſchā un at-rada jau welnu gaidam.

Iu wini ſtahjahs weens pret oħtrū un welns iſſteepa fawu garvirkstaino rohku, fagrahba Hanfa labo un ſpeeda ka — welns. Bet dīſeljs zīndu bija no Sweedru dīſelcha tāſhīs, tapehz iſtureja wiſu welna ſpeeſchanu un Hanſ ū ſmehjahs.

„Welns,“ iſſauzahs welns, „zil zeeta ir tawa rohka!“

„No grūhta darba,“ Hans atbildeja.

„Un kapehz ir wina tāk melna?“

„No meħlu weſchanas,“ Hans ſmehjahs.

Pehdigī kad welns bija peekuſis, Hans nehma wīna na-gus un tā ſpeeda, ka winsch eefahla faukt ſakis ſtruhbenki. „Ah, ah, auweh, auweh“ winsch ſleedsa un lauza, eefehdahs kahda grahwī, kohda ſahli, lika us fawu ſafveeſto rohku un ne-eedriħkſtejahs nekad ar Hanſ ū ſmehjahs eelaiftees.

Meschs, kūra wiſu tas notika, teek faukt ſumets (ſpeeſchanas meschs) un atrohdahs eelſch Wagienas star pili La-jus pili un Biu pili Somelin. Būkites, kūras welns no-kohda, teek wehl ſcho baltu deenu „welna kohdumi“ un „tāku pehdinas“ fauktas.

St.

Brangs puhrs.

Slawenais Wahzu lugu-fazeretajs Gustaws v. Moſers fawai meitai iſprezotees dewa puhra weetā weenu no fo-wahm teatera-lugahm. Schai lugai ir wahrdi „Ultimo“ un ta pee teatera-apmekletajem leelu labpatikſchanu eemantojufe, tā ka wīna neflaitamas reisas Wahzu teateros tikufe ſpehleta. Kad nu par ſatras reisas ſpehlefchanu teek lugas-fazeretajam jeb lugas ihpachneekam iſmakfatas prozentas jeb pelnas-dala-tas gan prohtams, ka tahda luga, kas dauds teek ſpehleta, ir iħihs pelnas awots. Tahds pelnas-awots ir ari ta luga „Ultimo,“ ko Moſers fawai meitai par vuhrū dewiſ; jo tās prozentas, kas par ſcho lugu eenahkuſħas, tagad ſmeedahs jaw pahri par 15,000 rublu, muhlu naudā rehkintajoht, un wehl eenahks naudas deſgan, jo ſchi luga ir no teatera-dra-geem eemihleta un wehl tāks daudſreis ſpehleta.

Laimigs atradums.

Schihdelis. Itau, mamme, ko es atrade, weene ſmuke pahtage?

Schihdeete: Kure tu to atrade, mane dħle?

Schihdelis: Us weza Lejneeka rateem.

Schihdeete: „Labi,“ wīna faka, dehlenam waigus glahſi-dama, „tew ir teħwa gudre galwe.“

Behrha dohmas.

Tehws. Tā tā Emil, eħd labi dauds maissi, tad tu farlanu waigus dabuſi.

Emils. Tu laikam eſi dauds maissi ſchnauzis, tew tāħbi ſmuk ſarkans deguns.

H. W.—n.

Aħbildedams redaktehrs Ernst Blaies.